

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

nam veniet Dominus ad iudicium & cetera. sicut prophetauit Enoch.

CAPVT XXIII.

ARGVMENTA.

1. *De hoc seculo quòd non timeat Dei iustitiam & extremum iudicium.*
2. *De timore Dei & iustitia ante oculos habenda.*
3. *De magistratu, quòd non puniat delicta populi.*

1.

Xperientia docet, quàm sit hoc seculum sine omni timore Dei, solumq; iactans misericordiam, fidem Christi & merita eius: verùm vita & moribus non timet Deum offendere, neq; putat Deum vlcisci peccata, sed solùm esse misericordem ob Christi satisfactionem, & non ampliùs peccata punientem: æstimat autem se adedò iustum & iam saluum, nò ponderans quòd beata virgo canit Luc. 1. Et misericordia eius à progenie in progeniem timentibus eum: timentibus dicit, non liberè & lasciue viuentibus. Et Exod. 20. Ego Deus faciens misericordiam in mille, qui seruant præcepta mea. Pro quo notandum, quòd postquàm Deus creauit hominem, posuit illum in Paradisum, Genes. 2. Creauit autem illum in originali iustitia sine omni macula & peccato in perfecta innocentia: deindè, quatenùs illam innocentiam & originalem iustitiam seruaret & non perderet, dedit illi præceptum, ne de ligno scientiæ boni & mali comederet, non vt obseruatione illius præcepti mereretur iustitiam originalem, quam iam gratis acceperat in creatione, sed vt illam retinerent vnà cum vita naturali: adiecit quoque minas, inquiens: Quacunq;

dit

die comederitis de arbore ista, moriemini &c. In creatione exhibuit grātis misericordiā, in præcepto munivit eius iustitiam: gratuitò igitur accepit homo vitam & originalem iustitiam, quæ mereri non potuit: iussit quoq; Deus retinere, & dedit quoq; adiutoriū Spiritum sanctum. Sed quoniā homo hæc omnia contempsit, & potius malo spiritui quàm Deo obediuit, expulsus est extra Paradisum, addictus æternæ damnationi & morti: & nisi Deus pater ex misericordia sua misisset saluatorē Iesum Christū, nemo fuisset saluatus: tam austeram fuisset Dei lata sentētia & iustitia.

2.

Et quoniam Deus primo homini non pepercit, quem grātis sic ornauit originali innocētia &c. multò minùs parcat Dei iustitia impijs illis, qui non solum vitam naturalem habent à Deo, sed etiam sunt abluti semel & sanctificati sanguine Christi, i. Corin. 6. iustificati & redempti semel, si non obederint Euangelio, si in peccatis vixerint impœnitentes, vel potius abusi fuerint gratia Dei, illos manet Dei iustitia & iudicium certissimum, non iuuabit vel liberabit eos vana fiducia quam iactant: vt enim nō profuit Adæ sua innocentia dùm peccauit, sed illam perdidit, & in manus Domini incidit: Sic nec baptizatus gaudebit de accepto Baptismo, fide, &c. si Deum non timuerimus, eiusque præcepta sancta Euangelica custodierimus. Timor Domini odit malum, Prouerb. octauo. Ecclesi. i. Initium sapientiæ timor Domini, pater familiās custodit domum, ne fur veniat & effodiat thesaurum &c. Matth. 24. quantò magis nos timere debemus, ne perdamus iustificationem, & incidamus in manus Dei, quod est horribile? & hinc est quod Christus admonet Ioannis quinto sanatum hominē, vt nō ampliùs peccaret, ne sibi deterius quod cōtingat. Et Apostoli quoties nobis proponūt, quatenùs iustificati sumus fide per sanguinem CHRISTI, statim adiun.

Rō 5. & 6.

adiun.

adiungunt, vt seruiamus iustitiæ, & illã retineamus. Sic Hebr. 9. Si sanguis hircorum &c. ad seruiendum Deo viuenti, non peccatis & i. Pet. 2. cuius liuore facti sumus, vt peccatis mortui, iustitiæ viuamus. Corin 5. Pascha nostrum immolatus est Christus &c. Itaq; epulemur, non in fermento veteri &c. ad Rom. 8. Si secundum carnẽ vixeritis, moriemini. & in summa, Quid aliud est totum Euangelium nisi quòd docet primum credere in Christũ, quatenus per illum iustificemur, deindẽ seruire media & præcepta Evangelica, quibus non meremur iustificationem, sed retinemus? Qui ergò nunc sine timore viuunt, putantes se iam saluos sola inani & sterili sua fiducia, i. falluntur & errant. Quare tamen si gratis simus iustificati ex misericordia Dei, propter Christum in quem credimus, deindẽ vocati ad vitam æternam propter eundem Christum, non tamen securi esse debemus, & sine omni timore Dei viuere, aut solam misericordiam sperare, & non quoq; timere Dei iustitiam, quia non tardat iustitia Dei vindicare impietatem ob iustitiam qui abutuntur sua misericordia: habet enim grauissima & terribilia exẽpla vindictæ & iustitiæ Dei scriptura, quæ nos merito cõ mouere debent ne nimium securi simus. Sed Deum timeamus omni tempore, etiam iã iustificari. Et primo quàm vindicãrit Deus fidei inconstantiam atque alterationem, patet Exod. 32. in adoratione vituli, vbi Deus 23. millia hominũ per Moysen iussit occidi. Deinde in rege Ieroboam, qui erexit vitulos duos aureos, facit nouum cultum & sacerdotes de nouissimis populi, vnde tota eius domus deleta est, 3 Reg. 14. Etiam in Chore, Dathan & Abiron, qui in re Ecclesiastica volebãt esse pares Moysi & Aaroni, vnde eos terra deglutit. & Helias maximè arguit populum claudicantem in vtranque partem, 3 Reg. 18. Ozias volens offerre incensum, 2 Paral. 26. Deindẽ quid templi spoliatoribus contigit & pr.

& primùm Antiocho, 2 Mach. 9. Baltasari regi, Dani. 5. Heliodoro, 2. Machab. 3. & cæt. & Christus eiecit eum & vendentes de templo, quòd hodiè etiam puniuntur peccata sacerdotum in destructione Ecclesiarum atq; cultus diuini. Insuper magistratus nõ puniens delicta populi, & negligēs officium regiminis ad quod euocatus est, punitur, Num. 25. Superbia regentium etiã punitur in populo, 2. Reg. 24. septuaginta duo millia hominum peste ociosi sunt propter superbiam Dauidis, ob murmur quoq; & inobedientiã populi atq; subdiaconorum percussit Deus sexcenta millia virorum, exceptis paruulis & seruis eorũ, præter Iosue & Caleb, Numer. 14. serpentibus læduntur, cap. 21. Maria lepra percutitur, cap. 12. punitur & negligentia correptionis filiorũ, 1. Re. 2. & 4. de Heli, de quadraginta pueris qui lacerantur ab vrsis, 4. Reg. 2. Itẽ blasphemus lapidatur Leui. 24 & temerã Sabbathum, Num. 15. adulter lapidatur & c. Leui. 20. Huiusmodi punitiones & cõsimiles tradit scriptura inflatas fuisse populo ex iustitia Dei, qui licet credebant vñ Deum viuente, & erant in via ad terram promissam, quia tamen sine timore Domini vixerunt & peccarunt, ideò puniti sunt, & id quidẽ nobis in exemplum, qui in finem seculi peruenimus, 1. Cor. 10. Sed inquis: hæc sunt exempla veteris legis, quando nondum Christus fuit natus, tunc nondum fuit reuelata & exhibita Dei misericordia propter Christum, sicut nunc est in nouo testamento: iam sola fiducia misericordię ad Deum per Christum omnia tollit & c. Resp. Nos meritò Deum timere debemus, & cauere à peccatis, nec securi esse, quia baptizati sumus, & Euangelium habemus & redempti sumus propter Christũ: hæc nihil nobis proderunt, nisi peccata fugerimus, & obediẽtiam præstiterimus Euangelicis præceptis: nã ipse Christus dicit Mat. 7. Non omnis qui dicit mihi, Domine Domine, sed qui fecerit voluntatem patris

GG mci.

mei, & ibidem cap. 11. Væ tibi corozain &c. & de omni verbo ocioso reddenda erit ratio, & cap. 19. de Diuinitate & obseruantia præceptorum, & 23. de vae Pharisæorum &c. atq; in pluribus alijs locis satis committitur naturam suam iustitiam peccantibus & impœnitentibus, & Apostolus sepè ac plurimis in locis minatur 1. Cor. 6. Neq; fornicarij, neq; idolis seruientes, neq; adulteri, neq; molles &c. neq; maledici, neque raptores regnũ Dei possidebunt, & Eph. 5. Hoc scitote intelligentes &c. item Gala. 5. Manifesta sunt opera carnis, inimicitia, fornicatio, veneficia, cõtentio, iræ, rixæ, dissensiones, homicidia, ebrietates, sectæ, & his similia, quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt. Ephe. 5. Nemo vos seducat inanibus verbis, propter hæc enim venit ira Dei in filios dissentiæ. Nolite effici participes eorum, ecce apertè prædicit Apostolus, quod in tales peccatores venit ira Dei, qui talia vitia perpetrarint. Non igitur Euangelium est solus sermo de misericordia & gratia & remissione peccatorum, sed etiam sermo de iustitia & austeritate atque iudicio & damnatione impiorum: nam idem ille Christus qui dicit, credite Euangelio Mar. 1. is quoque dicit, pœnitentiam: & si vis ad vitam ingredi, serua mandata, & idem Christus qui dicit Ioan 3. Vt omnis qui credit in illum, non pereat: dicit etiam, Ioan 5. Qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum. Pronunciat igitur Euangelium misericordiam pœnitentibus & credentibus, sed iustitiam & iudicium impœnitentibus & peccatoribus. Ergo non sumus nimium securi, neque timorem Domini ab oculis seponamus: nam licet sumus iustificati semel, nisi tamen illam virtutibus retinuerimus, non præderit.

CAPVT XXV.

Martini